

بررسی مدل علی رضایت جنسی بر اساس متغیرهای کیفیت زناشویی، رضایت از رابطه، اضطراب ارتباط جنسی، احراق جنسی و دفعات آمیزش در دانشجویان زن متأهل بندرعباس

سهیلا قیصری^۱

نادر کریمیان^۲

تاریخ پذیرش: ۹۲/۸/۲۵ تاریخ وصول: ۹۲/۱/۲۵

چکیده

هدف: این مطالعه با هدف تدوین یک مدل علی رضایت جنسی براساس متغیرهای رضایت از رابطه، کیفیت زناشویی، اضطراب ارتباط جنسی، احراق جنسی و فراوانی آمیزش در میان دانشجویان زن متأهل انجام شد. **روش:** جامعه آماری مورد مطالعه در این پژوهش کلیه دانشجویان زن متأهل دانشگاه‌های بندرعباس در سال تحصیلی ۹۳-۹۴ بودند. با استفاده از روش نمونه گیری خوشه‌ای چند مرحله‌ای، تعداد ۱۱۵ نفر انتخاب شدند و داده‌ها از طریق پرسشنامه‌های رضایت جنسی پینی، احراق جنسی هالبرت، کیفیت زناشویی شه، اضطراب ارتباط جنسی دیویس و همکاران، رضایت از رابطه بربنر و سایرسن و مقیاس فراوانی رابطه جنسی جمع آوری شد. برای تحلیل داده‌ها از روش تحلیل مسیر و ضریب همبستگی پیرسون استفاده گردید. **یافته‌ها:** براساس نتایج بدست آمده مدل معنی داری به دست آمد و متغیرهای دفعات آمیزش جنسی و تعاملات جنسی و ابراز نیازها به عنوان متغیرهای میانجی که قادر به پیش‌بینی رضایت جنسی می‌باشند عمل کردند. سایر متغیرها با وجود داشتن همبستگی با رضایت جنسی قادر به پیش‌بینی نبودند. **نتیجه گیری:**

۱- کارشناس ارشد مشاوره خانواده دانشگاه هرمزگان soheilagheisari@yahoo.com

۲- دانشجوی دکترای مشاوره خانواده، پژوهشکده آموزش و پژوهش کردستان (نویسنده مسئول) naderk65@yahoo.com

فرهنگ مشاوره و روان درمانی

همان طور که مطالعه حاضر نشان می‌دهد داشتن تعاملات کلامی جنسی و ابراز نیازها و خواسته‌ها از همسر، به طور مستقیم و غیرمستقیم رضایت جنسی را افزایش می‌دهد، بنابراین لازم است در این زمینه فرهنگ سازی لازم صورت گیرد. واژگان کلیدی رضایت جنسی، احتراف جنسی، کیفیت زناشویی، دفعات آمیزش، اضطراب ارتباط جنسی، رضایت از رابطه، تحلیل مسیر.

مقدمه

جامعه بر ازدواج به عنوان یک رابطه‌ی دوتایی مهم که در آن رابطه جنسی اتفاق می‌افتد تاکید می‌کند و ارتباط جنسی بخش جدایی ناپذیر روابط عاشقانه است و ازدواج در هر فرهنگ شناخته شده‌ای به اثبات رسیده است (براؤن^۱، ۱۹۹۱؛ کمپ بل^۲، ۲۰۰۸). سلامت جنسی موضوع مهمی در روابط زناشویی است و به ثبات ازدواج و پایداری و رضایت زناشویی و جنسی زوجین کمک می‌کند. سلامت جنسی نیازمند رویکرد مثبت و محترمانه برای سکس و ارتباط جنسی و به همان اندازه نیازمند امکان افزایش تجارب جنسی ایمن و لذت بخش و رهایی از زور و تبعیض و خشونت در روابط زناشویی است (هیگینز^۳ و همکاران، ۲۰۱۱). همسرانی که از نظر جنسی در ازدواج بیشتر راضی هستند در کل از ازدواج هم رضایت بیشتری دارند (بوترز و کمپ بل^۴، ۲۰۰۸). رضایت زناشویی به عنوان درجه‌ای که زوجین از برآورده شدن انتظارات و نیازهای خود و همسرانشان آگاه می‌شوند تعریف شده است (باهرلر و کمپ پل، ۱۹۸۳) و به طور مستقیم و غیرمستقیم به حفاظت از خانواده و کیفیت بهتر زندگی مرتبط است. در حالیکه نارضایتی از ازدواج به استرس، اضطراب، فروپاشی خانواده منجر خواهد شد (آماتو، ۱۹۹۷؛ بوترز و کمپ بل، ۲۰۰۸؛ و یوسل و گاسنو^۵، ۲۰۰۹).

-
1. Brown
 2. Campbell
 3. Higgins
 4. Butzer & Campbell
 5. Yosel & Margaret

پژوهش‌ها نشان داده‌اند که آمار بسیار بالای بدرفتاری‌های جنسی (خیانت زوجین، ناسازگاری جنسی، لغزش‌های اخلاقی و....) زوجین در حدود ۵۰ درصد است و به دلیل همبستگی قوی بین کژکاری جنسی و معیوب شدن کیفیت زندگی، انجام تحقیق روی کار کرد جنسی و ارتباط زناشویی احساس می‌شود (لیتزینگر و گوردن^۱، ۲۰۰۵). علی‌رغم اهمیت رابطه جنسی برای رضایت و روابط زناشویی، فعالیت‌های تخصصی تقریباً کمی برای بررسی آن انجام شده است. این امر ممکن است به این علت نباشد که رابطه جنسی در روابط انجام شده غیر طبیعی و مشکل زا است بلکه بیشتر افراد به عنوان موضوعی خصوصی و حرام (تابو) به ارتباط جنسی نگاه می‌کنند (کالو همکاران؛ ۱۹۹۵، اسپرچر و کریستوفر^۲، ۲۰۰۰، لومان^۳ و همکاران، ۱۹۹۴).

رضایت جنسی زنان به چند فاکتور فردی و ارتباطی مرتبط است، زوج‌های زیادی درباره ارتباط (کلامی و غیر کلامی) چیزی نمی‌دانند و این درماندگی و سکوت به جدایی زوجین از هم منجر می‌شود (لونگ^۴، ۲۰۰۸). به نظر می‌رسد به طور ویژه رضایت جنسی با کیفیت زناشویی و سطحی از صمیمیت و نزدیکی در ارتباط جنسی پوشش داده می‌شود. علاوه بر این جنبه‌هایی از ارتباط جنسی شامل فراوانی (تعداد) فعالیت‌های جنسی و ناسازگاری جنسی با رضایت جنسی زنان مرتبط است. بررسی زنان از لحاظ جنسی در مقایسه با مردان نادیده گرفته شده یا ناشناخته است و توجه کمتری نسبت به آن شده است (لن و بوث^۵، ۲۰۰۰) و تنها در سال‌های اخیر زنان اجازه یا جرات یافتند که موضوعات جنسی خود را ابراز کنند (لونگ، ۲۰۰۵).

رضایت جنسی برای زنان مهم است چرا که آمیزش دارند تا به صمیمیت عاطفی برسند. جامعه از زنان انتظار دارد تا قبل از ازدواج از رابطه جنسی پرهیز کنند که بر رفتار جنسی زنان

1. Litzinger & Gordon

2. Sprecher & Christopher

3. Laumann et al

4. Long

5. Laan & Both

تأثیر می‌گذارد و موقعیتی ایجاد می‌کند که در آن زنانی که رابطه جنسی قبل از ازدواج دارند احساس گناه کنند. زنان آمیزش دارند نه برای اینکه موجوداتی جنسی هستند بلکه برای صمیمیت عاطفی ارزش قائل هستند و کمتر در آمیزش جنسی بدون یک دلبستگی عاطفی مشارکت دارند (بالدوین و بالدوین، ۱۹۹۷). بنابراین صمیمیت و نزدیکی با رضایت جنسی و زناشویی ارتباط دارند (هربرت، ۱۹۹۳؛ یانگ و دنی، ۲۰۰۰). بررسی‌های متعددی نشان داده که ارتباط مثبتی بین دفعات رابطه جنسی با رضایت جنسی و زناشویی وجود دارد و سطح بالایی از مبادلات جنسی با افزایش رضایت از رابطه و رضایت جنسی مرتبط است. بانمن و گل^۳ (۱۹۸۵) نشان دادند که زوج‌ها با گفتگوی جنسی بیشتر می‌توانند با یکدیگر رابطه داشته باشند و مشکلاتشان را حل کنند که این با رضایت زناشویی مرتبط است (لانگ، ۲۰۰۵).

مک کورمیک^۴ (۱۹۸۹) دریافت که زنان برای صحبت درباره رابطه بیشتر از مردان ارزش قائل هستند. هم چنین نشان داد که زنان به صمیمیت عاطفی در روابط نزدیک اهمیت می‌دهند که بسیار بیشتر از مردان است زیرا زنان عشق را به صورت صمیمیت عاطفی نشان می‌دهند. پالمن و ابرامسون^۵ (۱۹۸۲) دریافتند که شادمانی رابطه در درک رضایت جنسی مهم است، همچنین رضایت جنسی بیشتر با صمیمیت بیشتر در روابط مرتبط بود که به صورت ارتباط مداوم با همسر در فعالیت‌های متعدد ابراز می‌شود (لانگ، ۲۰۰۵).

تحقیقات بسیار اندکی، اضطراب یا ترسی را که افراد ممکن است در صحبت کردن درباره سکس با همسرانشان داشته باشد را بررسی کرده‌اند. چرا که عمدتاً گفتگوی بین زوجین درباره نیازهای جنسی شان بازداری می‌شود و این که زوجین درباره سکس و این که چطوری باید انجام شود خیلی کم صحبت می‌کنند. نتایج تحقیق مک نیل و بیرز^۶ (۲۰۰۵) نشان می‌دهد

1. Hurlbert

2. Young & Denny

3. Banmen & Vogel

4. McCormick

5. Perlman & Abramson

6. Macneil & Byers

که ارتباطات جنسی به صورت مثبت با رضایت از رابطه و رضایت جنسی رابطه دارد و بالعکس (آندرس، ۲۰۰۸). ارتباط میان کیفیت ازدواج و رضایت جنسی به طور غیر مستقیم با تعداد آمیزش و ارتباط جنسی ارتباط دارد. نتایج نشان داده که ۷۰ درصد از تغییرپذیری در رضایت جنسی زنان با کیفیت زناشویی، تعداد آمیزش جنسی زوج ها و اختلافات جنسی زوج ها تبیین می شود. کیفیت زناشویی و فراوانی ارتباط جنسی ارتباط مستقیم با رضایت جنسی دارد (لونگ، ۲۰۰۵). خصوصاً رضایت جنسی با کیفیت ارتباطات زناشویی مرتبط است و حتی تحقیقات نشان داده که رضایت جنسی به جای پارامتر رضایت زناشویی عمل می کند (پرلمان و ابرامسون؛ ۱۹۸۲، لانگ، ۲۰۰۵). همچنین نتایج تحقیق لونگ (۲۰۰۵) نشان می دهد که رضایت جنسی فیزیولوژیک زنان به وسیله فاکتورهای از قبیل سن کم، جرأت ورزی جنسی، آمیزش جنسی به دفعات بالا و میزان تجربه ارجاگش قابل پیش بینی بود.

مورکوف و همکاران (۱۹۹۸) احراق جنسی را بر مفهومی کلی از احراق بر پایه حقوق انسانها در خودمحختاری مفهوم سازی کرده اند. احراق یا جرات ورزی جنسی اشاره به این دارد که افراد تا چه اندازه می توانند نیازها و خواستهای جنسی خود را بیان کنند و یا در مقابل آنچه که برایشان آزارنده است مقاومت نشان دهند. احراق جنسی ضعیف زنان می تواند ساختار خانواده را به عنوان خاستگاه و رشد سایر افراد جامعه مورد تهدید جدی قرار دهد و تا زمانی که جامعه به تحمیل مفهومی تحریف شده از شور جنسی زنان پردازد، زنان در احراق جنسی صحیحی از خود ناتوان خواهند ماند (تراویس و وایت، ۲۰۰۰، به نقل از قیصری، ۱۳۹۳).

آندرس (۲۰۰۸) نشان داد که ارتباط جنسی بازداری شده به صورت منفی با رضایت از رابطه جنسی مرتبط است. سطوح بالاتر ارتباط جنسی بازداری شده با سطوح پایین تری از رضایت فیزیکی مرتبط است. ارتباط جنسی بازداری شده هم چنین به صورت منفی با رضایت از رابطه پیوند دارد. و سطوح بالاتر ارتباط جنسی بازداری شده با سطوح پایین تر رضایت از رابطه مرتبط است. نتایج پژوهش اسپرچر (۲۰۰۲) نشان داد که ارتباط مثبت مهمی بین رضایت جنسی و رضایت از رابطه وجود دارد. همچنین در طول زمان، افزایش در رضایت جنسی با

فرهنگ مشاوره و روان درمانی

رضایت از رابطه، عشق و تعهد مرتبط است و بر عکس. ارتباط بین رضایت جنسی و کیفیت زناشویی توسط لورنژ^۱ (۲۰۰۲) بررسی شد و دریافت که رضایت جنسی در یک موقعیت زمانی رضایت زناشویی را در موقعیت زمانی بعدی برای مردان و زنان پیش بینی می کند اگرچه، کیفیت زناشویی در یک موقعیت رضایت جنسی بیشتری را در موقعیت زمانی بعدی پیش بینی نمی کند. رابطه بین کیفیت زناشویی و عدم ثبات زناشویی به وسیله رضایت جنسی متعادل سازی می شود. در سطح بالایی از رضایت جنسی، کیفیت زناشویی با عدم ثبات زناشویی رابطه منفی قوی دارد (آندرس، ۲۰۰۸).

لئمن و گاگنون^۲ (۱۹۹۴) تاکید کردند رابطه میان مشکلات جنسی با الگوهای زناشویی و دیگر استرس های تجربه شده توسط فرد باید برای تحقیقات آینده در اولویت باشند. هم چنین مورکوف و گیلیلند (۱۹۹۳) دریافتند که احساس رضایت جنسی و فراوانی آمیزش جنسی قطعاً با رضایت زناشویی ارتباط دارد و تحقیقات نشان دادند که از میان فاکتورهایی که با رضایت جنسی مرتبط هستند رضایت زناشویی از مهمترین فاکتورها است (پرلمان و ابرامسون، ۱۹۸۲، یونگ و همکاران، ۲۰۰۰ و ۱۹۹۸؛ لیترینگر و گوردن، ۲۰۰۵). مارکمن و همکاران (۱۹۹۳) در پژوهشی نشان دادند زمانی که زوجین ارتباط (زناشویی) بهتر را یاد می گیرند زندگی جنسی آنها بهبود می یابد. هم چنین این احتمال است که در بافت ارتباط ضعیف رضایت جنسی بالا، رضایت زناشویی بیشتری را پیش بینی کند و حکایت از این دارد که رضایت جنسی و زناشویی به درستی با یکدیگر مرتبط هستند (لیترینگر و گوردن، ۲۰۰۵).

ناتکامی و عدم رضایت زناشویی یکی از دلایل مهمی است که مردم به دنبال مشاوره‌ی روانشناختی می گردند (ویراف، کوکا و داون، ۱۹۸۰). و این در حالی است که سازه هایی از موفقیت زناشویی با سلامتی و طول عمر زیاد مرتبط است (لیلارد و پنیز، ۱۹۹۶؛ مورای،^۳

1. Lawrence

2. Laumann & Gagnon

3. Veroff, Kulka & Down

4. Lillard & Panis

5. Murray

(۲۰۰۰). تحقیقاتی که برای توضیح و روشن سازی سازه‌های مهم مرتبط با شکست و موفقیت روابط زناشویی انجام می‌شوند مهم هستند و کیفیت رابطه جنسی عاملی مهم در پیش بینی شکست یا موفقیت ازدواج می‌باشد (لیترنیگر و گوردن، ۲۰۰۵). با توجه به آمار بالای طلاق در کشور ما (۲۰ درصد) و کیفیت پایین روابط زناشویی و با آگاهی از نقش مهم رضایت جنسی در این پدیده، پژوهش حاضر با هدف تهیه مدل علی رضایت جنسی بر اساس متغیرهای کیفیت زناشویی، رضایت از رابطه، اضطراب ارتباط جنسی، احراق جنسی و دفعات آمیزش در دانشجویان زن متاهل دانشگاه‌های شهر بندرعباس صورت گرفت.

روش

این پژوهش با توجه به اهداف آن یک مطالعه توصیفی از نوع پیش بینی می‌باشد. هدف این مطالعه، تدوین یک مدل علی رضایت جنسی بر اساس متغیرهای رضایت جنسی، کیفیت زناشویی، دفعات آمیزش، اضطراب ارتباط جنسی و احراق جنسی بود. جامعه‌ی آماری مورد مطالعه در این پژوهش کلیه‌ی دانشجویان زن متاهل دانشگاه‌های بندر عباس بودند، که در سال ۱۳۹۲ در این دانشگاه‌ها مشغول به تحصیل بودند. با استفاده از روش نمونه‌گیری خوش‌ای چند مرحله‌ای، ابتدا دانشگاه‌های آزاد اسلامی و هرمزگان به تصادف انتخاب و از میان دانشجویان زن متاهل آن، تعداد ۱۱۵ نفر انتخاب شدند و پرسشنامه‌ها بین آنها توزیع شد. حجم نمونه بر اساس سه تحقیق مشابه قبلی انتخاب گردید. جهت تجزیه و تحلیل داده‌ها از روش‌های همبستگی پیرسون و تحلیل مسیر استفاده شد. نرم افزارهای SPSS21 و AMOS21 برای این امر به کار گرفته شدند.

ابزارهای پژوهش

پرسشنامه رضایت جنسی: این مقیاس دارای ۲۴ سوال دارد و توسط اکسن و براون (۱۹۷۹) براساس چندین مقیاس رضایت جنسی دیگر تهیه شد. مقیاس دارای دو عامل می‌باشد، که عامل

اول شامل ۱۴ سوال بود که به عنوان رضایت جنسی کلی نام گذاری شد و عامل دوم با ۱۰ سوال با نام رضایت از همسر نام گذاری شد. در تحقیقات طولی الیس و همکاران (۱۹۸۷) با ضریب آلفای کرونباخ ۹۲٪ اعتبار پرسش نامه مورد تایید قرار گرفت و روایی آن بر اساس همبستگی مقیاس با فهرست رضایت زناشویی هاتسن (HISI)^۱ (۶۸٪ محاسبه گردید) (به نقل از آقائیان و حیدریش، ۱۳۸۹). در ایران آقائیان و حیدریش (۱۳۸۹) در مطالعه خود ضریب آلفای کرونباخ ۹۴٪ به دست آوردن و روایی آن را تایید کردند.

مقیاس رضایت از رابطه برنز و سایرس^۲: این مقیاس دارای ۷ آیتم است که در تلاش برای اندازه گیری رضایت در نزدیکترین رابطه فرد در بزرگسالی می‌باشد. شرکت کنندگان میزان رضایت از رابطه در هر یک از بخش‌های مختلف رابطه را با استفاده از مقیاس لیکرت ۷ درجه‌ای از ۰ (بسیار ناراضی) تا ۶ (بسیار راضی) نشان می‌دهند. افراد با نمره برش ۳۱ و یا بالاتر به عنوان افرادی که رضایت از رابطه را تجربه خواهند کرد در نظر گرفته می‌شود. هیمن و همکاران (۱۹۹۴) با روش بازآزمایی بعد از ۶ هفته پایایی این مقیاس را ۷۲٪ به دست آوردن و دومنت^۳ (۲۰۰۹) روایی همگرایی مقیاس رضایت از رابطه را با مقیاس سازگاری زناشویی ۸۰٪، و با شاخص کیفیت ازدواج ۹۱٪ گزارش کرد. قیصری (۱۳۹۳) در مطالعه خود، آلفای کرونباخ ۸۴٪ را بدست آورد و روایی همگرایی مقیاس را از طریق همبستگی آن با مقیاس رضایت زناشویی دابلیو و هوتسن ۷۵٪ محاسبه کرد.

مقیاس اضطراب ارتباط جنسی: برای اندازه گیری اضطراب ارتباط جنسی از مقیاس ۱۸ آیتمی ارتباط جنسی دیویس و همکاران (۲۰۰۶) استفاده گردید. پاسخ گویی به عبارات بر اساس یک مقیاس لیکرت ۵ درجه‌ای (اصلاً دوست ندارم تا کاملاً دوست دارم) می‌باشد که از ۱ تا ۵ نمره گذاری می‌شوند. پایایی درونی از از روش آلفای کرونباخ برای این مقیاس ۹۳٪ گزارش شده است. و آندرس (۲۰۰۸) پایایی بازآزمایی آن را ۸۳٪ و روایی آن را قابل قبول

1. Hudson Index of Sexual Satisfaction

2. Burns & Sayers

3. Dumont

گزارش کرد. در این مطالعه نیز به روش آلفای کرونباخ، همسانی درونی ۰/۷۵ به دست آمد و جهت بررسی روایی سازه، همبستگی آن با آزمون احقاد جنسی ۰/۶۰ محاسبه گردید. روایی محتوا نیز مورد تایید اساتید روانشناسی و مشاوره قرار گرفت.

مقیاس کیفیت زناشویی: شاخص کیفیت ازدواج توسط شه^۱ (۱۹۹۵) ساخته شده است.

دارای ۵۰ آیتم می‌باشد که در یک مقیاس لیکرتی ۴ درجه‌ای از هرگز (اصلا) در مورد من صدق نمی‌کند تا همیشه (معمول) در مورد من صدق می‌کند می‌باشد که از یک تا چهار نمره گذاری می‌شود. همسانی درونی شاخص با روش آلفای کرونباخ ۰/۸۰ محاسبه شده است. در تحقیقی که توسط آندرس (۲۰۰۸) انجام گردید پایایی آن ۰/۹۱ به دست آمده است و روایی آن قابل قبول گزارش شده است. در مطالعه حاضر نیز آلفای کرونباخ ۰/۸۶ جهت همسانی درونی مقیاس به دست آمد و روایی محتوایی مقیاس توسط اساتید دانشگاهی مورد تایید قرار گرفت.

پرسشنامه احقاد جنسی: برای سنجش میزان احقاد جنسی از شاخص احقاد جنسی هالبرت (HISA) استفاده شد. این آزمون توسط دیوید هالبرت در سال ۱۹۹۰ برای سنجش میزان احقاد جنسی در زنان تعامل نگر تدوین شد. آزمون مشتمل بر ۲۵ سؤال می‌باشد و در انتخاب گزینه‌ها از مقیاس ۵ درجه‌ای لیکرت (همیشه تا هرگز)، استفاده گردید. ثبات درونی این شاخص ۰/۹۱ با روایی محتوایی ساختار یافته به صورت مناسبی گزارش شده است (آپت و هالبرت، ۱۹۹۳). در تحقیق شفیعی (۱۳۸۴) آزمون بر روی ۴۰ دانشجوی متاهل اجرا و همسانی درونی ۰/۸۷ به دست آمد (ثنایی و همکاران، ۱۳۸۷). در تحقیق حاضر نیز آلفای کرونباخ ۰/۸۳ به دست آمد.

سنجش دفعات آمیزش: برای سنجش متغیر دفعات آمیزش، سوالی با عنوان زیر از شرکت کنندگان پرسیده شد: در طول یک ماه گذشته چند بار با همسرتان آمیزش جنسی داشته اید؟

ما فتھا

در این پژوهش میانگین سن آزمودنی‌ها ۲۹/۶ سال و انحراف معیار آن ۶/۳۷ بود و میانگین مدت ازدواج نیز ۹/۲ سال با انحراف معیار ۶/۱ بود. بقیه ویژگی‌های دموگرافیک شرکت کنندگان در جدول ۱ بیان شده است.

جدول ۱. ویژگی های دموگرافیک شرکت کنندگان

سن	درصد	فراوانی	طبقات	ویژگی	درصد	فراوانی	طبقات پاسخ	ویژگی
۸۹/۵	۱۰۳	فارس	پاسخ	قومیت	۴۳/۵	۵۰	۲۰-۲۷ سال	معتبر
۶	۷	آذربایجان			۴۶	۵۳	۲۸-۳۵ سال	معتبر
۲/۶	۳	بلوچ			۱۰/۵	۱۲	۳۶-۴۴ سال	
۱/۷	۲	لر			۱۳	۱۵	فوق دیپلم	تحصیلات
۳۷/۷	۴۳	بله	دارای فرزند		۷۴/۸	۸۶	لیسانس	
۶۲/۳	۷۲	خیر			۱۲/۲	۱۴	فوق لیسانس	
۳۴/۸	۴۰	بله	داشتن رابطه قبل		۲۶	۳۰	بله	ازدواج
۶۵/۲	۷۵	خیر	ازدواج		۷۴	۸۵	خیر	فamilی
۹۷/۴	۱۱۲	بله	داشتن مذهب مشترک					
۲/۶	۳	خیر	با همسر					

در جدول شماره ۲ میانگین و انحراف استاندارد نمره شرکت کنندگان در مقیاس‌های رضایت جنسی، رضایت از زندگی، کیفیت زندگی، دفعات آمیزش، تعاملات جنسی و احقاد جنسی بیان شده است و به بررسی ضرایب همبستگی بین متغیرهای به کار برده شده در تحقیق پرداخته شده است.

جدول ۲. میانگین و انحراف استاندارد متغیرها و ضوابط همستانگ، سیزده متفکر های گنجانده شده در

پژوهش							متغیرها
۶	۵	۴	۳	۲	۱	SD	M

بررسی مدل علی رضایت جنسی بر اساس...

۹۵

							۱- رضایت از رابطه
							۲- کیفیت زناشویی
							۳- رضایت جنسی
							۴- تعاملات جنسی و ابراز نیازها
							۵- احراق جنسی
							۶- دفعات آمیزش

همانطور که ضرایب بیستگی نشان می‌دهند رابطه بین تمام متغیرها در سطح ۰/۰۱ معنی دار است.

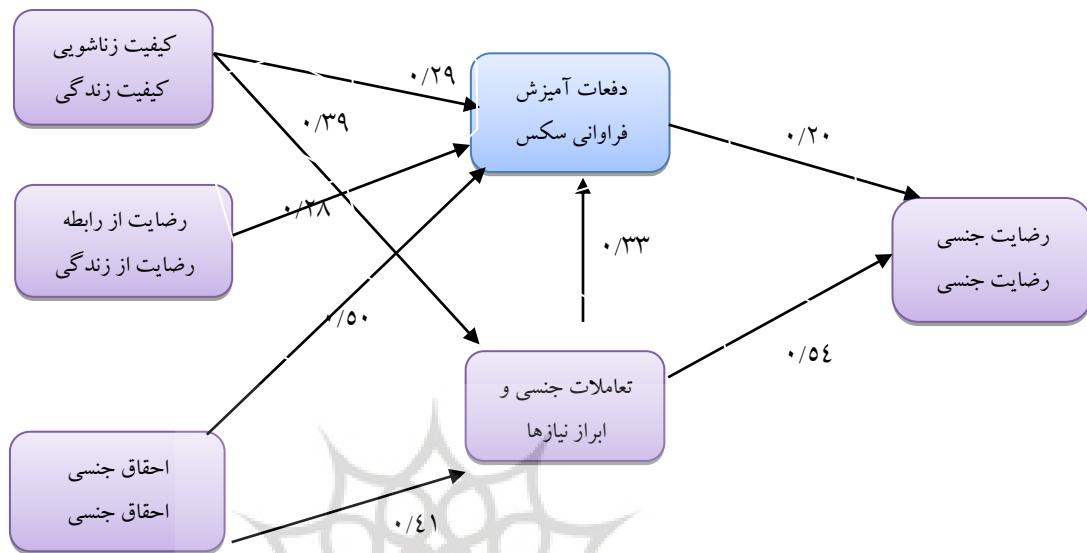
به منظور تدوین مدل رضایت جنسی براساس متغیرهای رضایت از رابطه، کیفیت زناشویی، دفعات آمیزش، تعاملات جنسی و احراق جنسی از روش تحلیل مسیر استفاده گردید. یکی از پیش فرض های آماری انجام تحلیل مسیر، طبیعی بودن یا به هنجر بودن توزیع متغیرهاست. جهت بررسی فرض طبیعی بودن متغیرها، آزمون کولموگروف- اسمیرنوف انجام شد و نتایج نشان داد که توزیع نمره های به دست آمده از اندازه گیری متغیرها، طبیعی می باشد. یکی دیگر از مفروضه های تحلیل مسیر، فرض خطی بودن رابطه بین متغیرهای مورد مطالعه و هم چنین همگنی واریانس ها است. به همین منظور رابطه بین متغیرهای موجود با استفاده از نمودار پراکنش متغیرها با خط رگرسیون و نمودار پراکنش ویرایش شده باقی مانده های استاندارد شده در مقابل مقادیر پیش بینی شده استاندارد شده و در نهایت ماتریس نمودار پراکنش بررسی شد.

مدل فرض شده اولیه به وسیله ایموس نسخه ۲۱ با استفاده از شاخص های زیر یعنی آزمون مجدد کای، شاخص برازش تطبیقی (CFI)، شاخص برازش نرم شده (NFI)، و ریشه دوم میانگین خطای تقریب (RMSEA)، ارزشیابی شد. اما مدل مفروض برازش نشد به همین دلیل تغییراتی در مدل اولیه به عمل آمد و این ضرایب دوباره بررسی شدند.

اگرچه مجازور کای معنی دار بود، $\chi^2(10, N=115)=43/46, P<0/001$ ، نتایج حاصل به شاخص های نیکویی برازش قابل قبولی منجر شد که نشان داد مدل اصلاح شده نهایی با داده های مشاهده شده برازش دارد. CFI و NFI به شاخص های چشمگیر که به ترتیب برابر $0/96$ و $0/957$ بودند منتهی شدند، در حالی که اندازه RMSEA برابر $0/094$ بود که برازش متوسط مدل را نشان می داد.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرستال جامع علوم انسانی

شکل ۱. مقادیر استاندارد شده مدل مسیر نهایی رضایت جنسی

همانگونه که در این مدل اصلاحی مشاهده می‌شود دفعات آمیزش جنسی و تعاملات جنسی و ابراز نیازها به عنوان متغیرهای میانجی که قادر به پیش بینی رضایت جنسی می‌باشد نشان داده شده است. مدل نهایی نشان می‌دهد که دفعات آمیزش نقش میانجی را در رابطه بین کیفیت زناشویی با رضایت جنسی، رضایت از رابطه با رضایت جنسی و احراق جنسی با رضایت از رابطه دارا می‌باشد. همچنین تعاملات جنسی و ابراز جنسی نقش میانجی را در رابطه بین احراق جنسی با رضایت جنسی و کیفیت زناشویی با رضایت جنسی ایفا می‌کند. همان‌طور که در مدل پیداست با آن که نقش میانجی دفعات آمیزش در رابطه تعاملات جنسی با رضایت جنسی معنی دار است اما اثر مستقیم تعاملات جنسی و ابراز نیازها بر رضایت جنسی مشهودتر است.

جدول ۳. وزن های رگرسیونی مدل نهایی رضایت جنسی

داری	C.R	S.E	وزن های رگرسیونی خطای استاندارد	وزن های رگرسیونی غیراستاندارد	مسیرها	
					تعاملات جنسی	احقاق جنسی
۰/۰۰۰	۷/۸	۰/۰۵۳	۰/۴۱۳	---	<	احقاق جنسی
.۰۰۱	۳/۲۸۳	۰/۱۳۱	۰/۳۹۱	تعاملات جنسی	<	کیفیت زناشویی
.۰۳۴	۵/۴۷۷	۰/۱۳۲	۰/۲۹۲	دفعات آمیزش	<	کیفیت زناشویی
۰/۰۰۰	۳/۹۲۷	۰/۱۲۷		دفعات آمیزش	<	احقاق جنسی
	۲/۰۵۵	۰/۱۶۳	۰/۳۳۴	دفعات آمیزش	<	تعاملات جنسی
	۳/۷۸۰	۰/۰۵۶	۰/۲۸	دفعات آمیزش	<	رضایت از رابطه
۰/۰۰۰	۴/۰۵۳	۰/۱۳۳	۰/۰۳۷	رضایت جنسی	<	تعاملات جنسی
۰/۰۲۵	۲/۲۴۷	۰/۰۸۹	۰/۱۹۹	رضایت جنسی	<	دفعات آمیزش

بحث و نتیجه گیری

پژوهش حاضر با هدف بررسی رابطه بین کیفیت زناشویی، تعاملات جنسی، احقاق جنسی و رضایت از رابطه با دفعات آمیزش و رضایت جنسی بود. نتایج همبستگی تحلیل مدل نشان می‌دهد که بین رضایت جنسی با تعاملات جنسی رابطه مثبت قوی وجود دارد که با پژوهش‌های یوسل گاسنو (۲۰۰۹)، اسپرچر و کریستوفر (۲۰۰۰)، لثومان و همکاران (۱۹۹۴)، هیگینز و همکاران (۲۰۱۱)، بوتزر و کمپ بل (۲۰۰۸)، پالمن و آبرامسون (۱۹۸۲)، مک‌کورمیک (۱۹۸۹) همخوان است. سلامت جنسی نیازمند رویکرد مثبت و محترمانه برای سکس و ارتباط جنسی و به همان اندازه نیازمند امکان افزایش تجارب جنسی ایمن و لذت بخش، و رهایی از زور و تبعیض و خشونت در روابط زناشویی است و همسرانی که از نظر جنسی در ازدواج بیشتر راضی هستند در کل از ازدواج هم رضایت بیشتری دارند. رضایت زناشویی به عنوان درجه‌ای که زوجین از برآورده شدن انتظارات و نیازهای همسرانشان آگاه می‌شوند تعریف شده است. براساس تحقیق رابطه بین فراوانی جنسی با احقاق جنسی مثبت و بالا بود که با پژوهش‌های مورکوف و همکاران (۱۹۹۸)، تراویس و وايت (۲۰۰۰)، پاترسیا ایست و

آدامز^۱ (۲۰۰۰) و ریکرت و سنگوی ویمن (۲۰۰۲) همخوان است. رابطه بین کیفیت زناشویی با تعاملات جنسی مثبت بود که با اندرس (۲۰۰۸)، اسپرچر (۲۰۰۲)، لورنر (۲۰۰۰)، باهلر و کمب پل (۱۹۸۲) و اپستین و گاتمن (۱۹۸۴) همخوان است. ارتباط مثبت مهمی بین رضایت جنسی و رضایت از رابطه وجود دارد. همچنین در طول زمان، افزایش در رضایت جنسی با رضایت از رابطه، عشق و تعهد مرتبط است و بر عکس. ارتباط بین رضایت جنسی و کیفیت زناشویی توسط لورنر (۲۰۰۲) بررسی شد و دریافتند که رضایت جنسی در یک موقعیت زمانی رضایت زناشویی را در موقعیت زمانی بعدی برای مردان و زنان پیش بینی می کنند. اگرچه، کیفیت زناشویی در یک موقعیت رضایت جنسی بیشتری را در موقعیت زمانی بعدی پیش بینی ن می کند. سطح بالای رضایت جنسی در یک موقعیت زمانی با سطح پایینی از عدم ثبات زناشویی در موقعیت زمانی بعدی مرتبط است. رابطه بین کیفیت زناشویی و عدم ثبات زناشویی به وسیله رضایت جنسی متعدد سازی می شود. در سطح بالایی از رضایت جنسی، کیفیت زناشویی با عدم ثبات زناشویی رابطه منفی قوی دارد.

همچنین رابطه بین کیفیت زناشویی با فراوانی معنادار بود که با پژوهش های لانگ (۲۰۰۵)، پرلمان و آبرامسون (۱۹۸۲)، کولودنی، مسترز و جانسون (۱۹۷۹) و لشن و بوث (۲۰۰۰) همخوان است. تعداد آمیزش جنسی و ارتباط جنسی به طور مستقیم با رضایت جنسی زنان ارتباط دارد. ارتباط میان کیفیت ازدواج و رضایت جنسی به طور غیر مستقیم با تعداد آمیزش و ارتباط جنسی ارتباط دارد. نتایج نشان داده که ۷۰٪ از تغییرپذیری در رضایت جنسی زنان با کیفیت زناشویی، تعداد آمیزش جنسی زوج ها و اختلافات جنسی زوج ها محاسبه می شود. کیفیت زناشویی و فراوانی ارتباط جنسی ارتباط مستقیم با رضایت جنسی دارد. رضایت جنسی در میان زنان به شماری از فاکتورهای ارتباطی پیوند دارد. خصوصاً رضایت جنسی با کیفیت ارتباطات زناشویی مرتبط است و حتی تحقیقات نشان داده که رضایت جنسی به جای پارامتر رضایت زناشویی عمل می کند. براساس یافته تحقیق رابطه بین دفعات آمیزش و رضایت از

1. Adams

فرهنگ مشاوره و روان درمانی

رابطه معنادار بود که با پژوهش‌های مک نیل و بیرز(۲۰۰۵)، یانگ و دنی(۲۰۰۰)، بانمن و گل(۱۹۸۵)، پورنین و کوی(۱۹۹۷) و بالدوین و بالدوین(۱۹۹۷) همخوان است. رضایت جنسی برای زنان مهم است چرا که آمیزش دارند تا به صمیمیت عاطفی برسند قبل از اینکه صمیمیت جنسی اتفاق بیافتد(بالدوین و بالدوین، ۱۹۹۷). جامعه از زنان انتظار دارد تا قبل از ازدواج از رابطه جنسی پرهیز کنند که بر رفتار جنسی زنان تاثیر می گذارد و موقعیتی ایجاد می کند که در آن زنانی که رابطه‌ی جنسی قبل از ازدواج دارند احساس گناه کنند. زنان آمیزش دارند نه برای اینکه موجوداتی جنسی هستند یا اینکه بیشتر بر جنبه‌های احساسی و عقلانی روابط تاکید می کنند بلکه برای صمیمیت عاطفی ارزش قائل هستند و کمتر در آمیزش جنسی بدون یک دلیستگی عاطفی مشارکت دارند(بالدوین و بالدوین، ۱۹۹۷). بانمن و گل(۱۹۸۵) نشان دادند که زوج‌ها با گفتگو جنسی بیشتر، می توانند با یکدیگر رابطه داشته باشند و مشکلاتشان را حل کنند که این با رضایت زناشویی مرتبط است(لونگ، ۲۰۰۵). همچنین بر اساس مدل تحقیق بین رضایت جنسی با فراوانی سکس رابطه معنادار وجود دارد که با تحقیقات مورکوف و گیلیند(۱۹۹۳)، پرلمان(۱۹۸۲)، لیترینگر و گوردن(۲۰۰۵) و یونگ و همکاران(۲۰۰۰) همخوان است. لشمن و گاگنون(۱۹۹۴) تحقیق بزرگی به عنوان رابطه‌ی جنسی در آمریکا انجام دادند و دریافتند که رضایت جنسی و احساس خوشبختی پیوند ناگسستنی دارند، و همچنین رابطه میان مشکلات جنسی با الگوهای زناشویی و دیگر استرس‌های تجربه شده توسط فرد باید برای تحقیقات آینده در اولویت باشند و نشان از اهمیت آن می‌باشد. مورکوف و گیلیند(۱۹۹۳) دریافتند که احساس رضایت جنسی و فراوانی آمیزش جنسی قطعاً با رضایت زناشویی ارتباط دارد و تحقیقات نشان دادند که از میان فاکتورهایی که با رضایت جنسی مرتبط هستند رضایت زناشویی از مهمترین فاکتورها است(پرلمان و ابرامسون؛ ۱۹۸۲؛ یونگ و همکاران؛ ۲۰۰۰؛ و ۱۹۹۸؛ به نقل از لیترینگر و گوردن؛ ۲۰۰۵).

همچنین نتایج نشان داد که اضطراب ارتباط جنسی با رضایت جنسی رابطه منفی دارد که با پژوهش آندرس(۲۰۰۸) و دیویس و همکاران(۲۰۰۶) همخوان است که بیان می‌کند اضطراب

داشتن از صحبت کردن در مورد مسائل جنسی با رضایت جنسی پایین همخوان است و برای زنان و خصوصاً برای آنها^۱ی که در مورد خیلی چیزها در طول تجارب جنسی مضطرب و نگران هستند، رابطه‌ی جنسی رضایت بخش نخواهد بود. برای مثال، اگر زنی در مورد ظاهر جسمی خود دل مشغولی دارد که چگونه همسرش فکر می‌کند او به نظر می‌آید یا چگونه فکر می‌کند همسرش احساس می‌کند او در حال انجام رابطه جنسی در طول تجارب جنسی است، ذهن او برای لذت بردن از سکس تمرکز نمی‌کند. بنابراین اگر ذهن زن بر روی احساسات و رضایت تمرکز نکند رابطه جنسی رضایت بخش نخواهد بود. تحقیق حاضر نشان می‌دهد که بین کیفیت زناشویی با رضایت جنسی و فراوانی سکس رابطه مثبت وجود دارد که با پژوهش بوتر و کمپ بل (۲۰۰۸) همخوان است که بیان می‌کند رابطه بین رضایت مندی جنسی و رضایت زناشویی و همچنین به تبع آن کیفیت زناشویی مثبت است. جنبه‌های از رفتار جنسی، همچون امیال، فراوانی و انواع رفتارهای دیگر رضایت جنسی را تحت تاثیر قرار می‌دهد. رضایت جنسی به عنوان واکنش مؤثر ناشی از ارزیابی فرد از ارتباط جنسی خود تعریف می‌شود. تحقیق نشان داده که دفعات آمیزش و هم چنین فراوانی ارگاسم به طور مثبت با رضایت جنسی ارتباط دارد که با تحقیق برینتوس و پز^۲ (۲۰۰۶) همخوان است. به علاوه سانتیلا^۳ و همکاران (۲۰۰۸) نشان دادند که رفتارهای جنسی خاص می‌تواند رضایت جنسی فرد را تحت تاثیر قرار دهد، افزایش رضایت جنسی در رابطه با میل کم برای رابطه جنسی متعدد مرتبط بود. به علاوه فعالیت‌های غیر از سازه‌های مرتبط با رابطه جنسی با رضایت جنسی مرتبط هستند. برینتوس و پز (۲۰۰۶) بیان کردند که برای زنان فاکتورهایی چون سطوح تحصیلاتی بالا و موقعیت اقتصادی و اجتماعی بالا رضایت مندی جنسی را بیش بینی می‌کند. و همچنین آنها دریافتند که این عوامل به طور معنی دار و قوی با رضایت جنسی نسبت به فراوانی ارگاسم و آمیزش رابطه داشته است. (اشدون، هاکثورن و کلارک^۴، ۲۰۱۱). به طور کلی برای هر دو

1. Barrientos & Paez

2. Santtila

3. Ashdown, Hackathorn & Clark

فرهنگ مشاوره و روان درمانی

جنس رفتارهای جنسی مرتبط با رضایت جنسی با موقعیت های جنسی، با موقعیت های تجربی تر، رابطه جنسی بیشتر، مکالمات جنسی بین زوج ها را بیشتر کردند. این یافته نشان می دهد که همپوشی قابل ملاحظه ای در آنچه که رضایتمندی جنسی را برای هم مردان و هم زنان پیش بینی می کند وجود دارد. هم چنین نشان داده که بعضی از متغیرها رابطه قوی تری با رضایت جنسی دارند. از طرف دیگر برای زنان خیانت و استمنا به صورت منحصر به فردی با رضایتمندی جنسی کمتری ارتباط دارد. نکته مهم این است که در گیری در گفتگوهای جنسی فرد با همسرش و رابطه جنسی برای هر دو جنس رابطه مثبتی با رضایت جنسی دارد. بیز و مک نیل (۲۰۰۶) شواهدی یافتند که در ک مردان از ترجیحات جنسی همسرانشان رضایت جنسی را افزایش یافته را برای زنان پیش بینی می کنند. به علاوه زوج هایی که زمان بیشتری هست ازدواج کرده اند احتمالاً با نظرهای دیگری از مسائل جنسی سهیم می شوند و به ویژه آنچه در طول آمیزش جنسی اتفاق می افتد و در ک بهتری از برداشت های همسرانشان از پیش نوازش های ایده آل (تحریک قبل از آمیزش) و تداوم مقاربت جنسی دارند. بنابراین، مردان با گفتگوهای صمیمانه به همسرانشان می توانند روش مهمی برای به دست آوردن اطلاعات مرتبط با انگیزش اصلی همچون اعتماد به نفس جنسی (جرات ورزی جنسی) صمیمیت و حمایت هیجانی باشد. رضایت جنسی افزایش یافته تنها برای زنان نیست بلکه مردان به همان میزان رضایت جنسی شان افزایش پیدا می کند و به این ترتیب رفتارهای انگیزشی (تحریکی) یا پیش نوازشی، رابطه قوی هم با رضایت جنسی زنان و هم برای مردان است (اشدون، هاکاثورن و کلارک، ۲۰۱۱). به طور کلی در این تحقیق کسانی که نیازها و خواسته های جنسی خود را به همسرانشان بیان می کنند، احساسات خود را ابراز می کنند و صمیمیت جنسی دارند، تعداد آمیزش جنسی بالاتری دارند و به تبع آن کیفیت زناشویی بالاتر، و از رضایت جنسی بیشتری برخوردارند. اطلاعات مفیدی جهت کمک به مشاوران و درمانگران و خود افراد برای در ک بهتر آنچه که بر رضایت مندی جنسی هم در اتاق خواب و هم در بیرون از آن تاثیر می گذارد، می دهد. و تحقیقات که تاثیرات عوامل مختلف که بر رضایت مندی جنسی را بررسی می کنند می توانند به زوج ها قبل

از ازدواج برای افزایش آگاهی و دقت در انتظاراتشان برای رفتارهای زندگی مشترک و نیز رضایت مندی جنسی در طول ازدواج کمک می‌کند.

محدودیت‌های پژوهش

از آنجایی که این پژوهش فقط بر روی زنان انجام شده، امکان تعمیم نتایج به مردان وجود ندارد. از سوی دیگر با توجه به تابو بودن بحث در زمینه مسائل جنسی در فرهنگ ایرانی و دین اسلام، شرکت کنندگان با اکراه در مطالعه شرکت می‌کردند.

منابع فارسی

آفایان، بتول؛ حیدریش، نرگس.(۱۳۸۹). بررسی برخی پیشانیدها و پیامدهای رضایت جنسی در دانشجویان زن دانشگاه شهید چمران اهواز. پایان نامه کارشناسی راهنمایی و مشاوره، دانشگاه شهید چمران

بطلانی، سعیده؛ احمدی، احمد؛ بهرامی، فاطمه؛ شاه سیاه، مرضیه؛ محبی، سیامک.(۱۳۸۹). تاثیر زوج درمانی مبتنی بر دلستگی بر رضایت و صمیمیت جنسی. مجله اصول بهداشت روانی. ۱۲، ۵۰۵-۴۹۶

قیصری، سهیلا.(۱۳۸۳). پیش‌بینی رضایت جنسی و سازگاری زناشویی بر اساس بلوغ عاطفی، بلوغ راجتمانی و رضایت از رابطه. پایان نامه کارشناسی ارشد رشته مشاوره، دانشگاه هرمزگان.

منابع لاتین

Amato, P. R., & Booth, A. (1995). Changes in gender role attitudes and perceived. Journal of Counseling and Clinical Psychology, 50, 468-470.

Andres, A.N. (2008). Sexual communication anxiety attachment relationship satisfaction and sexual satisfaction. In AUBURN UNIVERSITY UNDERGRADUATES.

- Ashdown, B.K.; Hackathorn, J.; & Clark, E. M. (2011). In And Out of the Bedroom: Sexual satisfaction in the Marital Relationship. *Journal of Integrated Social Sciences*, 2(1): 40-57.
- Baldwin J., Baldwin, J. (1997). Gender differences in sexual interest. *Archives of Sexual Behavior*, 26, 181-210.
- Barrientos, J. E., & Paez, D. (2006). Psychosexual variables of sexual satisfaction in Chile. *Journal of Sex & Marital Therapy*, 32, 351-368.
- Bienvenu, M.J. (1980b). Sexual Communication Inventory. Natchitoches, LA Northwest interpersonal sexual communication. *Family Therapy*, 12, 45-58.
- Burns, D. & Sayers, S. L. (1988). Cognitive and affective components of marital. Interpersonal sexual communication. *Family Therapy*, 12, 45-58.
- Butzer, B. & Campbell, L. (2008). Adult attachment sexual satisfaction a relationship satisfaction: a study of married couples. *Personal Relationship*, 15, 141- 154.
- Byers, S. A., & Macneil, S. (2006). Further validation of the interpersonal exchange model of sexual satisfaction. *Journal of Sex and Marital Therapy*, 32, 53-69.
- Call, V., Sprecher, S., & Schwartz, P. (1995). The incidence and frequency of marital sex in a national sample. *Journal of Marriage and the Family*, 57, 639-652.
- Christopher, F. S., & Sprecher, S. (2000). Sexuality in marriage, dating, and other relationships. A decade review. *Journal of Marriage and the Family*, 62, 999-1017.
- Davis, D., Shaver, P.R., Widaman, K.F., Vernon, K.L., Folette, W.C., Beitz, K. (2006). I can't get no satisfaction: Insecure attachment, inhibited sexual communication, and sexual dissatisfaction. *Personal Relationships*, 13, 465-483.
- Dumont, K. M (2009). God's Shield: The Relationship between God Attachment, Relationship satisfaction, And Adult Child of Alcoholic (ACOA) Status a Sample of Evangelical Graduate Counseling Students. Liberty University.
- Eidelson, R.J., & Epstein, N. (1982). Cognition and relationship maladjustment: development of a measure of functional relationship beliefs. *Journal of Consulting and Clinical Psychology*, 50, 715-720.
- Everaerd, W., Laan, E.T.M., Both, S., & Van der Velde, J. (2000). Female sexuality. In L.T. Szuchman and F. Muscarella (Eds.), *Psychological perspectives on humansexuality* (pp. 101-148). New York: Wiley.
- Hendrick, S.S., Dicke, A., & Hendrick, C. (1998). The relationship assessment scale. *Journal of Social and Personal Relationships*, 15, 137-142.
- Higgins, J.M., Mullinax, M., Trussell, J., Davidson, J.K., & Moore, N.B. (2011). Sexual satisfaction and sexual health among university students in the United States. *American Journal of Public Health Higgin et al*, vol, 101.9.
- Hurlbert, D., Apt, C., & Rabehl, S. (1993). Key variables to understanding female sexual individuals. *Journal of Counseling and Clinical Psychology*, 50, 458-460.
- Laumann, E. O., Gagnon, J. H., Michael, R. T., & Michaels, S. (1994). The social organization of sexuality: sexual practices in the United States. Chicago: The University of Chicago Press.

- Litzinger,S. & Gordon, K. C. (2005). Exploring relationships among communication, sexual satisfaction, and marital satisfaction. *Journal of Sex & Marital Therapy*, 31,409-424.
- Long, A.K. (2005). The relationship among marital quality, sexual frequency, sexual disagreement, depression, and married women sexual satisfaction. Master of Science,August 8, 2005, B.S, University of Georgia, 2002.
- Long, E., & Andrews, D. (1990). Perspective taking as a predictor of marital adjustment. *Journal of Personality and Social Psychology*, 59, 126-131.
- MacNeil, S. & Byers, E.S. (2005). Dyadic assessment id sexual self-disclosure and sexual satisfaction in heterosexual dating couples. *Journal of Social and Personal Relationships*, 22, 169-181.
- Masters, W. H., Johnson, V., & Kolodny, R. (1986). *Sex and human loving*. Boston, MA: Little, Brown and Company.
- Matthews, S.U. (2010). Adult attachment styles: relationships with marital and sexual satisfaction. Proquest LLC 789 East Eisenhower Parkway, MI, 48.106 -134.6.
- McCormick, N. (1994). *Sexual salvation: Affirming women's sexual rights and pleasures*. Westport, CT: Praeger.
- Morokoff, P.J, et al. (1998). Sexual Assertiveness Scale (SAS) for women: development and validation. *Journal of Personality and Social Psychology*. 73(4), 790-804.
- Murray, J. E. (2000). Marital protection and marital selection: Evidence from a historical prospective sample of American men. *Demography*, 37, 511-521.
- Norton, R. (1983). Measuring marital quality: A critical look at the dependent variable. *Journal of Marriage and the Family*, 45, 141-151.
- Perlman, S. D., & Abramson, P. R. (1982). Sexual satisfaction among married and cohabitating individuals. *Journal of Consulting and Clinical Psychology*, 50, 458-460.
- Pinney, E., Gerrard, M., & Denney, N. (1987). The Pinney sexual satisfaction inventory. *Pleasures*. Westport, CT: Praeger.Psychology, 65, 1017-1025
- Purnine, D., & Carey, M. (1997). Interpersonal communication and sexual adjustment: Satisfaction, Love, Commitment, and Stability. *The Journal of Sex Research*, 39, 190-196.
- Santtila, P., Wager, I., Witting, K., Harlaar, N., Jern, P., Johansson, a...Sandnabba, N. K. (2008). Discrepancies between sexual desire and sexual activity: Gender differences and associations with relationship satisfaction. *Journal of Sex & Marital Therapy*, 34, 29-42.
- Shah .A. (1995). Clinical validity of marital scale. NIMHNS. Journal. 13(1). 23-31
- Sprecher, S. (2002). Sexual Satisfaction in Premarital Relationships: Associations with the Journal of Sex Research, 23, 233-251
- Young, M., Denny, G., Young, T., & Luquis, R. (2000). Sexual satisfaction among the roles of understanding and agreement. *Journal of Consulting and Clinical. Unpublished manuscript*.
- Yucel.D. & Margaret.A.G.(2010). Exploring actor and partner correlates of sexual satisfaction among married couples. *Social Science Research*, 39,725-738..